

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA RADA ZA 2023.
GODINU

TURISTIČKA ZAJEDNICA
OPĆINE PRIMOŠTEN

UVOD

Turistička zajednica općine Primošten je tijekom 2023. godine izvršila svoje planirane aktivnosti iz Godišnjeg programa rada. Izvješće o izvršenju programa rada je prikaz rada Turističke zajednice i njenih tijela (Turističkog vijeća i Skupštine). Na održanim sjednicama definirale su se sve razine izvršavanja obveza. Dodatne aktivnosti koje su bile realizirane su odrađene u dogovoru sa Turističkim vijećem i u skladu sa procedurama usklađivanja. Prilikom izrade Izvješća o izvršenju programa rada vodili smo računa da na precizan i jasan način iskažemo financijski rezultat turističke zajednice. U prvom dijelu se navode, opisuju i analiziraju turistički rezultati u 2023. godini. Ostvarene rezultate zaključimo ovisno o općem ostvarenju kroz Godišnji program rada i kroz Izmjene i dopune godišnjeg programa rada. Detaljnim prikazom pojedinačnih aktivnosti, nositelja aktivnosti ili partnera, te financijskih izdataka koji su potrebni za realizaciju. Izvješće o izvršenju programa rada sadrži i tablični prikaz kojim su predstavljeni financijski izdaci po stavkama. Detaljno i precizno su opisane sve pojedinačne stavke planiranih i izvršenih aktivnosti. Ostvarenje dugoročnih i kratkoročnih ciljeva uz ostvarene podatke o turističkom prometu. Značajan dio aktivnosti odnosio se na kulturne i sportske manifestacije, ali i marketinške programe koje su doprinosili promociji destinacije. Želja za putovanjima je bila izrazito prisutna i njena realizacija se vratila na prijašnja razdoblja, što su potvrdila i ranija bukiranja. Ostvareni turistički rezultati su bili na zadovoljavajućim razinama, unatoč kasnijem otvaranju Hotela Zora i aktualnoj gospodarskoj krizi. Pritisak konkurentnih destinacija, koje su se ponovno vratile na tržište nisu omele naše zadovoljavajuće rezultate. Najveći udio u rezultatima su ostvarili individualni gosti, koji u bili najbrojniji. Na žalost povećanoj potražnji u grupnim putovanjima, mi za sada ne možemo biti opcija za odabir, budući da jedini hotelski kompleks Hotel Zora kasno otvara i rano zatvara svoje poslovanje. Ostvareni udio turističkog prometa prema vrsti objekta u 2023 godini je 9% u dolascima, i 6% u noćenjima. Što predstavlja slabo poslovanje, s obzirom na uvijete na turističkom tržištu.

Tijekom godine smo imali posjet agenta sa njemačkog i kineskog tržišta, proveli smo ih kroz destinaciju, a naglasak prilikom obilaska je bio na dvije lokacije: Vidikovac Gospe od Loreta (nova turistička atrakcija) i vinograd Bucavac. Tijekom 2023. godine su imali i terensku nastavu studenta sa Veleučilišta u Šibeniku, i posjet štićenika iz Cvjetnog doma Šibenika i Knina. U pred sezonskom razdoblju prijatelji (nova grupa) iz Austrije, točnije iz bratimljene općine Gafrenz su došli u posjet Primoštenu. Tijekom aktivnog posjeta uljari Poljoprivredne zadruge Primošten južni i vinarije Prgin uživali su pjesmi, plesu i prezentaciji Udruge građana općine Primošten KRČ i primoštenskih čipkarica „Pekljice“.

OSTVARENI TURISTIČKI PROMET U OPĆINI PRIMOŠTEN

U daljnjem tekstu izrađen je prikaz o izvršenim zadaćama, analizama i ostvarenjima Godišnjeg programa plana za 2023. godinu. Tijekom godine u Primoštenu je ostvareno 84.489 dolazaka i 575619 noćenja, strani turisti ostvarili su 78390 dolazaka i 526976 noćenja, dok su u istom razdoblju domaći turisti ostvarili 6102 dolazaka i 48643 noćenja. Ukoliko ostvarene rezultate usporedimo sa prethodnom godinom, kada je ostvareno 93.142 dolazaka i 641.627 noćenja, gdje su strani turisti ostvarili 84.943 dolazaka i 585.973 noćenja, a domaći turisti 8.199 dolazaka i 55.654 noćenja. Referentna 2019. godina bilježi rezultate ostvarenih 99039 dolazaka i 678916 noćenja, od čega su strani turisti ostvarili 89995 dolazaka i 613549 noćenja, a domaći turisti 9044 dolazaka i 65367 noćenja. S obzirom na okolnosti u kojima se 2023. godina odvijala, kvaliteta destinacije koja je prepoznata od strane turista nije dozvolila veći pad turističkog prometa u dolascima i noćenjima. Ostvarene brojke prometa iznose 91% dolazaka i 90% noćenja u usporedbi sa 2022 godine, te 85% dolazaka i 85% noćenja u usporedbi sa referentnom 2019. godinom. Primošten je ponudom predstavio turistima najbolje šta je mogao, počevši od kulture, vrhunske eno gastronomije, do mnogobrojnih aktivnosti u moru i prirodi. Uključujući kvalitetu obiteljskog smještaja, te novu vlasničku strukturu definiranu privremenim rješenjem na ugostitelja Primošten d.d. naziva Adriatic smještenom na adresi Huljerat 1a počevši s danom 01. srpnja. 2023 godine. Novi ugostitelj Primošten d.d., Raduča 11, pod OIB:77587041388 je svoje pravo korištenja poslovnim prostorom (kampom) dokazao Rješenjem Hrvatskog fonda za privatizaciju. Novi ugostitelj za sada objektom posluje ljeti, a pruža usluge smještaja, jela, pića i napitaka na ukupno 500 smještajnih jedinica. Struktura smještaja kapaciteta obuhvaća 121 kamp mjesto, te 379 kamp parcela sa 60 mobil homova. Ukupan smještajni kapacitet kampa iznosi 1500 gostiju.

Prema podacima sustava e-Visitor, koji sadrže podatke aktivnih objekata u komercijalnom smještaju (hotelu, kampovima i objektima u domaćinstvu) i nekomercijalnom smještaju (kuća ili stan stanovnika općine, kuća za odmor – vikendica) evidentirano je 1289 objekata, 3354 smještajnih jedinica sa 10712 glavnih kreveta i 1850 dodatnih ležajeva. Evidentiran broj obveznika u 2023. godini iznosio je 1111. Uzimajući u obzir trenutno stanje na emitivnim tržištima, ali i globalnu geopolitičku situaciju možemo reći da je 2023. godina bila izazovna. Promotivnim aktivnostima i kampanjama uz poticanje na održavanje kvalitete i održivosti zadovoljni smo rezultatima turističke godine 2023. Prirodna baština, bogata kultura, ljubaznost ljudi u Primoštenu su održali imidž poželjne turističke destinacije, što se dokazuje i

kroz pokazatelje prihoda. Poseban naglasak stavljamo na važnost održivosti u razvoju, s obzirom da sve više putnika prati ekološke trendove.

Program prošlogodišnjeg kulturnog ljeta bio je bogat i raznovrstan. Središte događanja je bilo na glavnom primoštenskom trgu, a pratile su ga još tri lokacije (Vidikovac Gospe od Loreta, park don Ive Šarića i plaža Mala Raduča). Turistička godina je započela uoči fešte Gospe od Loreta sa Danima čipke, preko Bike week-a, i svečanog slavlja uz procesiju kroz mjesto sve do rujna i organizacije CRO Race otvaranja utrke i sportske manifestacije Klencavice. Kroz par mjeseci sadržajnih i zanimljivih druženja svako je mogao pronaći nešto za sebe. Javnim pozivom smo dodijelili bespovratna novčana sredstva organizatorima za događanja na području općine Primošten. Sredstva su namijenjena isključivo za događanja koja su se održala u 2023. godini i s kojima je pružena mogućnost sufinanciranja troškova nabave roba i usluga potrebnih za realizaciju. Odabrani programi predstavljaju motiv dolazaka turista u destinaciju, ili stvaraju dodatnu ponudu s posebnim naglaskom na predsezonu ili posezonu. Turistička zajednica općine Primošten je dala svoj prijedlog Turističkom vijeću koje je donijelo konačnu odluku o potpori događanja. Popis korisnika s iznosom i namijenjenim sredstvima je objavljen na internetskoj stranici u najkasnijem roku od 15 dana od dana donošenja Odluke Turističkog vijeća o odabiru događanja o dodijeli bespovratnih sredstava, a međusobni odnosi organizatora projekta i TZO Primošten uredili su se ugovorom. Događanja oblikuju život lokalnog stanovništva i pozitivno utječu na imidž mjesta. S ciljem podizanja kvalitete turističkog programa i uključivanje lokalnog stanovništva Turistička zajednica općine Primošten je za tu svrhu osigurala 18.550,00€ koje je prethodno odobrilo na Turističko vijeće za programe koje su provodile lokalne udruge, a od interesa su za opće dobro.

OSTAVRENJE CILJA U ODNOSU NA PLANIRANO

Turistički pokazatelji nisu bili u pozitivnom trendu u odnosu na prethodnu godinu, bilježeni su ukupni dolasci i noćenja u minusu zbog kasnijeg početka dostupnosti raspoloživih kapaciteta. Aktivnosti Turističke zajednice općine Primošten, svi projekti, manifestacije i inicijative su realizirane kao dio usvojenog Godišnjeg programa rada. Njima smo prvenstveno nastojali osigurati kvalitetnu ponudu kao temelj turističkog proizvoda. Njegov doprinos promociji destinacije kroz razne aktivnosti i manifestacije naglašavao je izuzetnu posebnost mjesta.

Izvršenje godišnjeg programa rada po aktivnostima s prikazom pojedinačno planiranih zadataka izrađeno je prema metodologiji i obvezatnim uputama za izradu Godišnjeg programa rada izdanim od strane Ministarstva turizma i sporta. Krajem godine, kada su financijski i drugi pokazatelji bili puno jasniji i precizniji pristupilo se donošenju Drugih izmjena i dopuna Godišnjeg programa rada uz naznaku i napomenu do kojih je promjena došlo u Godišnjem programu rada. Ostvareni prihodi i rashodi u odnosu na plan su se odnosili na izvorne Prihode (prihodi od turističke pristojbe i prihodi od članarine turističke zajednice), te ostale prihode koji se odnose na višak sredstava prenesenih iz prethodne godine.

Turistička zajednica općine Primošten svoje poslovanje vodi u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14). Pri izradi plana i izvješća o izvršenju programa rada i financijskog plana za 2023. godinu Turistička zajednica općine Primošten dužna se je pridržavati standarda u planiranju i izvještavanju, koje je propisao Glavni ured Hrvatske turističke zajednice. Od 1. siječnja 2020. godine, na snazi su Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/2019), Zakon o članarinama u turističkim zajednicama (NN 52/2019) i Zakon o turističkoj pristojbi (NN 52/2019) koji je stupio na snagu još u svibnju 2019. godine. Izvješće o izvršenju programa rada i financijskog plana za 2023. godinu prate važeće standarde s određenim postupnim prilagodbama i novim propisima.

Prihodi

Ukupno realizirani prihodi bili su u iznosu od 338.384,51 €, a od njih bi istaknuli dva glavna izvora prihoda - boravišna pristojba i turistička članarina. Ostvareni prihodi od turističke pristojbe 231.710,21 € (68,48 % ukupnih prihoda). Prihod od turističke članarine ostvaren je u iznosu od 51.657,90 € (15,27 % ukupnih prihoda). Prihod turističke pristojbe iz nautike ostvaren je u iznosu od 47.317,74 € što je 13,98 % ukupnih prihoda.

Prihodi iz sustava Turističkih zajednica - odnose se na sufinanciranje TZ Županije Šibensko – kninske županije za programe, a realizirani su u iznosu 6.260,86 €.

Ostali nespomenuti prihodi planirani su u visini od 822,88€. Sukladno novonastaloj situaciji rebalansom je uvećano na 1.437,50 €, i realizirano 1.437,50 € što je u konačnici 100,00% realizacija u odnosu na rebalans.

Turistička zajednica Općine Primošten kroz svoj budžet podržava brojne projekte i manifestacije koje organiziraju kulturne, tradicionalne, moderne, sportske i ekološke aktivnosti koji direktno utječu na turističke učinke. Podršku dajemo projektima koji doprinose turističkoj ponudi Primoštena i čiji je cilj poticanje i razvoj turističkog proizvoda i privlačenju većeg broja turista, posebno u pred i post sezonskom periodu.

Rashodi

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 289.233,60 €. Za Istraživanje i strateško planiranje nije ništa utrošeno, distribuciju i prodaju vrijednosti također. Za komunikaciju i oglašavanje 14.348,74 €, rashodi ureda 26.322,68 € (9,10%). Na dizajn vrijednosti gdje spada i poticanje i sudjelovanje u uređenju općine, sve manifestacije kroz godinu u sklopu programa kulturnog ljeta (sportske manifestacije, ekološke manifestacije kao i potpore manifestacijama) na koje je utrošeno je 175.806,68 € (što je 60,78% ukupnih rashoda). Rashodi za radnike su iznosili 60.619,66 €.

RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA (247.290 €)

Planiran u visini 247.290 €, a rebalansom je smanjen na 163.636,45 €. Sredstva se odnose se na organizaciju i podršku turističkim događanjima.

Kulturno zabavne manifestacije

Temelje se na tradiciji koja njeguje glazbenu, kulturnu i sportsku scenu, posebnosti Primoštena i povijesno naslijeđe. U sklopu ljetnog programa u Primoštenu svatko je uspio pronaći nešto za sebe, i uživati u onom programu koji ga zanima. Na četiri lokacije: trg Rudina, plaža Mala Raduča, Vidikovac Gospe od Loreta i park don Ive Šarića posjetiteljima smo dočarati svijet umjetnosti, suvremenih i tradicijskih zvukova za sve generacije. U daljnjem tekstu navodimo ostvarenja:

- Kulturno ljeto: 62.080,00 €,
- Zimski karneval: 1.430,95 €,
- Vikend čipke u Primoštenu: 0,00 €,
- Godišnja izložba Primoštenske čipke: 0,00 €,
- Žežin Gospi od Loreta: 9.466,72 €,
- Mediteranski sajam „Zdravlje na prvom mjestu“: 0,00 €,
- Street food & drink festival: 0,00 €,
- SeaShell & WineDay: 0,00 €,
- In memorium: Ivo Furčić: 0,00 €,
- Ribarska večer: 0,00 €,
- Klasika na brdu Gaj: 4.915,00 €,
- Kazališne predstave na otvorenom: 2.028,17 €,
- Ljetna glazbena škola ili radionica: 0,00 €,
- Primoštenski međunarodni Malonogometni turnir: 3.300,00 €,
- Veliki cover band koncerti: 2.043,43 €,
- Zadarski ansambl „Ana Roje“: 600,00 €,
- Raise your glass and toast Babić wine: 0,00 €,
- Advent weekend: 49,76 €,
- Fažolijada: 1.530,82 €,
- Davanje ZAMP-u: 1.118,33 €.

Sportska događanja

- Dječja olimpijada: 132,05 €,
- Krka Enduro Raid: 3.010,80 €,
- Cro Race: 73,84 €,
- Klencavica: 362,50 €.

Ekološke manifestacije

- Eco Festival 2023.: 1.683,37 €.

Potpore razvoju turističkih događaja

Temeljem Javnog poziva za sufinanciranje projekata dodijeljena su sredstva i potpore za razvoj projekata na području općine Primošten koji su od značaja za turističku ponudu. Bespovratna novčana sredstva namijenjena su programima koja kreiraju i stvaraju nove motive dolaska turista u destinaciju u periodu koji se odnosi na pred i post sezonsko razdoblje. S ciljem stvaranja dodatne ponude i usmjerenja na podršku lokalnim udrugama isplatili smo sredstva sukladno izvršenosti iz programa. Niže u tekstu su navedeni projekti koji su odobreni sukladno određenim kriterijima i bodovima:

- Bike week: 4.520,00 €,
- Boćarske igre mladih: 2.000,00 €,
- Ljetna predstava: 1.650,00 €,
- Ljetna škola vaterpola: 1.300,00 €,
- Ljetni karneval: 774,18 €,
- Šahovski turnir – Simultanka: 0,00 €,
- Smotra folklora: 1.000,00 €,

KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE (14.348,71 €)

Prema definiranom marketinškom i komunikacijskom planu, te njihovim smjernicama strategija koju smo definirali u okviru svih aktivnosti išle su u svrhu promocije općine Primošten. Internetsko oglašavanje je zauzelo glavnu poziciju, po najprije jer je upravo internet glavni medij i ključan pri odabiru odredišta za putovanje. Internetski kanali su glavni izvori informacija i inspiracija potencijalnog gosta. Jačanje vidljivosti i prepoznatljivosti Primoštena na turističkom tržištu stvara imidž destinacije i pozitivnog trenda.

ONLINE OGLAŠAVANJE: (1.802,23 €)

- Internet stranica i youtube kanal: 937,50 €,
- Društvene mreže (Facebook, Instagram): 119,88 €,
- Izrada i objava google i web virtualne 360 panoramske šetnje: 744,88 €.

- **OFFLINE OGLAŠAVANJE** (Kreiranje i upravljanje bazama turističkih podataka, Kreiranje promotivnog materijala, letaka i biciklističkih mapa, Turistički info oglasni prostor i Info table): 12.546,48 €

1. DESTINACIJSKI MENADŽMENT (57.965,17 kn)

Kontinuitet u održavanju kvalitete destinacije Primošten je od iznimnog značaja. Na sve zahtjevnijem tržištu Primošten brendiramo kao destinaciju održivog turizma, bogate eno-gastronomске ponude, iznimne kulturne baštine i netaknute prirode. S ciljem povećanja učinkovitosti promotivnih aktivnosti, posebnu pažnju smo posvetili ključnim aktivnostima za izgled mjesta.

- Na poticanje i uređenje okoliša u 2022. godini je utrošeno 6.052,04 €,
- Suvenirnica Općine Primošten & Digitalni centar: 0,00 €,
- Stručni skupovi i edukacije: 0,00 €,
- Nagrade i priznanja: 1.066,19 €.

ADMINISTRATIVNI POSLOVI (86.942,34 €)

Administrativni rashodi obuhvaćaju sve poslove turističke zajednice i ostale poslove potrebne za ostvarivanje programa rada Turističke zajednice općine Primošten. Poslovi su uređeni Zakonom o turističkim zajednicama i Statutom turističke zajednice. Trudimo se svim snagama omogućiti da se poslovni procesi odvijaju ekonomično i u skladu sa zakonskom regulativom.

- Plaće

- Plaće i ostala materijalna primanja radnika su se mijenjala kroz 2023. godinu zbog odluka o povećanju osnovice za obračun plaća. Dvije nove djelatnice su zaposlene na cijelu godinu, od toga jedna u informacijskom centru, a druga je direktorica. Ukupan trošak plaća i prijevoza na posao i s posla u 2023. godini je 60.619,66 €.

- Materijalni troškovi

- Turistički zajednica općine Primošten je u 2023. godini provodila sve aktivnosti vezane za izvršavanje planiranih i zakonom propisanih zadaća i koordinirala njihovo izvršenje. Planirane aktivnosti su se izvršavale sukladno svim mogućnostima i prilagođavale su se konkretnoj situaciji. Provedene aktivnosti, kao što su redovno sastavljanje izvješća te sazivanje tijela upravljanja i odlučivanja. Za navedeno funkcioniranje utrošena su sredstva u iznosu od 26.322,68 €.

ZAKLJUČAK

Turistička zajednica općine Primošten u 2023. godini je provodila sve aktivnosti s ciljem provođenja usvojenog Godišnjeg programa rada, al i svih ostalih zadaća i aktivnosti koje je tijekom godine donosilo Turističko vijeće. Razvoj turizma u općini Primošten ima krajnji cilj postizanja bolje kvalitete života i rada lokalnog stanovništva. Izvješće sadržava cjelovit prikaz obavljenih aktivnosti tijekom 2023. godine, po vrstama poslova, aktivnosti i vremenskoj dinamici u odnosu na prihvaćeni Godišnji program rada. U izvješću je iznesen prikaz izvršenih zadaća i analiza ostvarenja programa i financijskog plana u usporedbi sa planiranim i utrošenim sredstvima. Informacije o djelotvornosti ukupnog trošenja sredstava s obzirom na postavljene ciljeve.

Autentičnost mjesta, srdačnost ljudi, bogata prirodna i kulturna baština čine da grana turizama bude i ostane način života lokalnog stanovništva. Od ukupnog broja turista koji su posjetili Hrvatsku u 2023. godini, 7% su činili domaći turisti, dok je stranih turista bilo 93%. U strukturi dolazaka, najviše dolazaka je ostvareno u objektima u domaćinstvu (55%), zatim slijede kampovi (35%), potom hotel (9%), te na zadnjem mjestu dolazak u nekomercijalni smještaj u iznosu od 1%. Pokazatelji poput rezultata prometa i prihoda u specifičnoj 2023-toj godini, a uzimajući u obzir trenutno stanje raspoloživih kapaciteta, ali i globalnu geopolitičku i ekonomsku situaciju možemo kazati da smo zadovoljni pozicijom koju Primošten zauzima na turističkom tržištu. Projekte koje smo organizirali preko udruga svojim sadržajima su doprinosili iskustvene doživljaje pojedinaca. Projektna događanja osim što su imali zadatak da popune program kulturnog ljeta, također pozitivno su utjecala na imidž mjesta i destinacije. Jedini pravi smjer kojem trebamo težiti je smjer održivog turizma, očuvanje resursa i stvaranje ugodnijeg boravka za turiste, ali i života lokalnog stanovništva. S izrazitom željom da bude bolja prezentacija i ponuda destinacije, nužno će biti zaustaviti negativne trendove na vrijeme, naravno ukoliko se pojave. To su oni trendovi poput prekomjernog opterećenja prostora i sezonalnosti. U svrhu ostvarenja planiranih ciljeva i vizije, mi u Primoštenu poštujemo naslijeđe, valoriziramo kulturnu baštinu i autohtonu hranu, a planiramo razvijati i održati višegodišnji uravnoteženi turizam koji će očuvati okoliš, prostor i klimu, a uz sve to biti će konkurentan i inovativan. Projekti koje organiziramo u pred i pod sezonskom periodu imaju zadatak stvoriti motiv posjeta destinacije Primošten. Počevši od smještaja, prijevoza, kulturno povijesnih, prirodnih znamenitosti i turističkih atrakcija, pa sve do gostiteljskih usluga i drugih doživljaja.